

بیمارستان شهید مطهری مرودشت

حاملگی خارج رحمی

(ویژه آموزش به بیمار)

شناسنامه پمفلت آموزشی :

تهیه کننده : زهرا کشاورزی - کارشناس مامایی

فاطمه وزیری - کارشناس مامایی

تهیه و بازنگری : تابستان 1401

منبع : کتاب جامع استانداردهای مامایی و زنان

تایید شده توسط : دکتر فاطمه مقصودی - متخصص

زنان و زایمان

تعریف :

رحم عضوی است عضلانی و گلابی شکل که در داخل شکم جای دارد و از طریق دو لوله به نام لوله های فالوپ با تخمدان ها در ارتباط است. تخمدان ها هم دو عضو بادامی شکل هستند که وظیفه تولید تخمک و هورمون های جنسی زنانه را برعهده دارند.

حاملگی نتیجه لقاح تخمک و اسپرم است. لقاح در مراحل ابتدایی خود در داخل لوله های رحمی اتفاق می افتد. با لقاح اسپرم و تخمک سلول تخم ایجاد می شود. سلول تخم در اثر حرکت مژک های داخل لوله های رحمی به سمت داخل رحم رانده شده و در آنجا لانه گزینی کرده و به رشد خود ادامه می دهند.

اگر به هر دلیلی سلول تخم در لوله های رحمی باقی بماند و به سمت داخل رحم حرکت نکند حاملگی خارج از رحمی ایجاد می شود.

مهمترین علل حاملگی خارج از رحمی:

- التهاب و عفونت لوله های رحمی در اثر سقط ، تب نفاس و ... که باعث چسبندگی های اطراف لوله می شوند.
- تغییر شکل های غیر طبیعی لوله ها که در بعضی افراد مادرزادی است.
- سابقه حاملگی خارج از رحمی در بارداری قبلی
- استفاده از قرص های پیشگیری از بارداری که دارای پروژسترون هستند.
- استفاده از آی-یو-دی (IUD)
- استعمال دخانیات
- استفاده از روش های کمک باروری
- بصورت خودبخودی نیز گاهی اتفاق می افتد.

علائم:

- درد و حساسیت شکم بخصوص در نواحی اطراف تخمدان ها (در دو طرف لگن یا یک طرف آن)
- وجود یک توده غیر عادی در نواحی اطراف تخمدان که در سونوگرافی قابل مشاهده است.
- قاعدگی نامنظم و غیر عادی همراه با مثبت شدن تست بارداری

• تشخیص:

تشخیص از طریق علائم و نشانه ها، آزمایش بارداری مثبت و سونوگرافی در فاصله های زمانی مشخص معمولاً با فاصله 48 ساعت طبق تشخیص پزشک

درمان:

در صورت هرگونه شک به حاملگی خارج از رحمی بیمار باید در بیمارستان بستری شده و ناشتا بماند. علائم حیاتی (نبض، فشارخون، درجه حرارت) کنترل شده و آزمایش خون، تست بارداری و سونوگرافی انجام می شود.

اقدامات قبل از عمل: (در صورت نیاز به عمل جراحی)

- آزمایش خون
- نوار قلب در افراد بالای 40 سال
- عکس از قفسه سینه در افراد بالای 40 سال
- اگر دارویی استفاده می کنید حتما نام آنها را به پزشک بگویید.
- شب قبل از عمل حمام کنید.
- تا صبح روز عمل ناشتا باشید.
- قبل از رفتن به اتاق عمل حتما ادرار کنید.

گاهی برای تشخیص قطعی لازم است تا چند روز بیمار تحت نظر بوده و آزمایش بارداری و سونوگرافی در فواصل زمانی مشخص تکرار گردد.

پس از تایید تشخیص و با توجه به سن حاملگی درمان مناسب جهت بیمار در نظر گرفته می شود.

مراقبت بعد از عمل:

بعد از عمل بیمار حدود 12 تا 24 ساعت با نظر پزشک ناشتا مانده و طی این مدت سرم و داروهای آنتی بیوتیک دریافت میکند. سوند ادراری هم به بیمار وصل می باشد.

پس از ایلین مدت سوند و سرم قطع شده ابتدا رژیم مایعات در حد تحمل داده می شود و در صورت عدم سرگیجه و مشکل به تدریج و کمک از بستر خارج می شود. مصرف مایعات کافی و رعایت بهداشت فردی ضروری است.

در صورت عدم تب و مشکلات دیگر 48 ساعت بعد از عمل بیمار ترخیص خواهد شد

مراقبت بعد از ترخیص:

- 1 هفته بعد از عمل جهت کشیدن بخیه ها به پزشک مراجعه کنید.
- پیشگیری از بارداری تا 1 سال داشته باشید.

- داروها در زمان تعیین شده مصرف شود.
- پس از هربار سرویس بهداشتی خود را خشک کرده و پد بهداشتی را تعویض نمایید.
- در صورت داشتن درد و خونریزی شدید به اورژانس مراجعه نمایید.
- سعی کنید بعد از انجام جراحی به مدت سه روز از حمام رفتن خودداری نمایید
- زمانی که در حمام قرار می گیرید روی محل جراحی شده را دستکاری نکنید
- محل انجام عمل جراحی در شکم را خشک و تمیز نگه دارید
- برای بررسی کردن اوضاع جراحی خود مرتب نزد پزشک بروید
- هرگز وسایل سنگین را بلند کنید و از جا به جا کردن آن خودداری نمایید
- فعالیت های ورزشی سنگین انجام ندهید.
- از مواد ضد عفونی کننده در زخم خود بپرهیزید.
- هنگامی که سرفه می زنید مراقبت زخم خود باشید.
- می توانید برای تسکین درد خود یک بالش نرم روی شکم قرار دهید .

با آرزوی تندرستی